

письменника. Зокрема досліджено мовні символи ідіостилю Ю. Яновського з семантикою "гендерна ознака" в аспекті інтерпретації авторського тексту.

Ключові слова: ідіостиль, мовна особистість, мовна домінанта, мовний символ.

Сучасні українські мовознавчі підходи дозволяють використовувати інтерпретативні методики в контексті мовних традицій художнього слова щодо визначення особливостей мовноестетичних доміант лінгвосимвольних груп як ідіостильових ознак мовотворчості автора. Під час врахування дуалістичної природи відношень *мова – свідомість* дослідника насамперед цікавить їх ідіостилістична репрезентація. Власне, методологія зводиться до тріади питань: *що?; як?; для чого?* І лише дослідницький синтетизм у науковому представленні аналізованого матеріалу дає змогу розглянути ідіостиль автора як мовноестетичний феномен, із урахуванням екстра- й інтралінгвальних критеріїв (що виявляється насамперед в естетичній природі мовного знака, який функціонує у вербалізованій авторській свідомості).

Зрозуміло, що кожен майстер слова використовує якісно відмінний потенціал лінгвостилістичних явищ, зреалізований перш за все в системі тропеїстичних структур, однак авторська мовотворча парадигма має й певні доміанти, за якими, власне, й пізнається письменник. Зокрема, для мовотворчості Ю. Яновського визначальним буде функціонування лінгвосимволів як ідентифікаційної характеристики ідіостилю. Системно виявлені мовні факти уможливають лінгвостилістичну інтерпретацію мовотворчості автора як специфічної вербалізованої естетичної свідомості. Система неосемантем, зреалізованих у лінгвосимволах, дає потужний і цікавий матеріал для конструювання авторської моделі художньої мовної свідомості.

Таким чином, лише системність, різноаспектність підходів, із урахуванням екстра- й інтралінгвальних мотивацій слова, у лінгвостилістичному аналізі дозволяє предметно дослідити позамовні та внутрішньомовні процеси, що впливають на авторську художню свідомість. Логіка мотивацій і логіка репрезентацій авторського художнього слова формують методологічні засади аналізу репрезентативних характеристик ідіостилю.

Виразною змістовою характеристикою мовної особистості Ю. Яновського є символи, диференційовані за *гендерною ознакою*. Зокрема, серед означеної мовосимвольної тематичної групи домінують мовосимволи **чоловік** та **жінка**. Цікаво, що беззаперечним лідером в аналізованому лінгвістичному просторі є символ **жінка**, який функціонує 588 разів у творах письменника (що становить 68%). Для порівняння: мовосимвол **чоловік** вживається у 277 випадках із 865, і відповідно у відсотковому представленні – 32% проаналізованого матеріалу.

Виокремлюючи означені символи в мовотворчості письменника і вказуючи на їх домінуючу роль в аналізі мовної особистості Ю. Яновського, логічним постає питання про критерії виділення мовосимволів **жінка**, **чоловік** із корпусу текстів митця, включення їх до "центральної системи" мовних символів ідіостилю Ю. Яновського. Для відповіді на зазначене питання звернемося безпосередньо до мовного матеріалу, що свідчить про семантико-стилістичний паралелізм у функціонуванні домінуючих мовних символів, важливою особливістю яких є "формування цілісного семантичного поля, у якому функціонують вторинні символи або інші стилістичні засоби як допоміжні" [4, с. 5].

Для Ю. Яновського **чоловік (мужчина)** – це, перш за все, уособлення *мужності*: **"Мужність – могутнє слово! Це – міць тіла й сила розуму; героїство терпіння й слабкість людяності; жорстокість і жалість; це ясний погляд певного себе представника роду"** [8, с. 290]; **"З цими словами Остюк вийшов, і він це зробив достойно, як мужчина"** [8, с. 279]; **"За цю усмішку можна піти на скін, можна вирости в своїх очах, знайшовши сили для нелюдського діла. Тільки з нею можна розуміти всю велич і таємність слова – чоловік"** [8, с. 230]; гордої, сильної особистості: **"Він зрозумів тільки, що його хотіли захистити, що жінка хотіла підставити за нього своє життя, і це його остаточно відштовхує. Погане діло, коли мужчину починає жінка жаліти й оберігати: так недовго докотитися й до ганьби"** [8, с. 268]. Окрім того, **чоловік** – це насамперед захисник, воїн, лицар духу: **"...Виривайлів – чотирьох соколів, що загинули згодом усі..."** [8, с. 173]; **"Ой нас, братці, п'ять! Будем п'ять, гулять! / Коло мене товаришії все вірні сидять"** [8, с. 196]; **"Там буде яма для всіх наших братів"** [8, с. 219-220]; **"Лише про честь – сліпий речитатив, / Про вірність і хоробрість**

побратимів. / Розчісувачі грив старих часів, / Важких боїв – бояни нелюдимі!" [8, с. 286] та ін.

Проте в інтерпретації мовосимволу **чоловік** прочитується і "ніжний романтик" Ю. Яновський, для якого важливою є здатність мужчини кохати. Так, проаналізовані контекстні одиниці дають змогу визначити семантико-стилістичні парадигми: продовжувач роду людського ("*Тепле тіло дівчини не вабило вже його. Він, як справжній мужчина, заволодівши жінкою, запліднивши її, ставши їй ближчим за хреста на тілі, віддалявся, і думок про неї не було в його голові. Таких дівчат багато виросло на нашій пахучій і міцній землі. Чи не від них маємо чекати велетнів на вітху нашій пожадливісті?"* [8, с. 252]); чоловік-коханий ("*Навіть досвідчені дівчата – подружки – не казали нічого подібного, що так можуть цілувати губи чоловіка"* [8, с. 176]; "*Двоє людей – мужчина й жінка – живуть у темряві від інших людей. Вони ходять вулицями, але з ними ж і ходить їхня темнота. Між двома людьми – чоловіком та жінкою – немає й не може бути нічого чужого"* [8, с. 273-274] та ін.

Тобто поряд із домінантами мовосимволу **чоловік** як **людина-перфекціоніст, вольова особистість** ("*Він – син новоспаського корчмаря, як Мюрат. Рано пішов до флоту, переплив два океани й кілька морів. Надто любить жінок і славу. Для цього живе і хоче бути першим... Це його шабля біла вас з фронту"* [8, с. 218]) в авторській свідомості представлено й романтика, якому близькі юнацький запал, пошук пригод: "*Якийсь чуб молодецький не дає спати їй – молодій дочці хазайській. Шукає вона причіпки на місяць подивитися та перемовитись трохи хоч із тою зальотною птицею. Щастя тобі, дівчино, на добре!"* [8, с. 241]; "*Нишком справляють недільну гулянку парубки"* [8, с. 241].

У такому контексті дискусивним є питання щодо інтерпретації мовосимволу **вершник** (ще одна стилістична семантема символу **чоловік**). Яка естетична платформа є визначальною для прочитання цього символу? У проаналізованих контекстних елементах **вершник** мислиться насамперед як **сміливий воїн**: "*...і затремтить степ, затрясуться шляхи під копитами сміливих вершників"* [8, с. 165]; "*...вони проходили з вирваними ніздрями, з клеймами на лобі, несучи в руках свої голови, напхані гречаною половиною, вони пропливали, несучи свої ноги, поклавши на плечі поодрубвані руки"* [8, с. 169-170]; "*Вершники з блискучими шаблями в руках божеволіли на тлі червоних хмар, серед котрих заходило*

велетенське сонце" [8, с. 273]; *"Раптом брязкіт шабель, льот шапок і кінське іржання сповістили Шахаєву перемогу. Вихором вилетів на шпиль могили вершник і став там, як пам'ятник. Простягнута рука застигла, показуючи вперед, ніби бронза раптом потекла в її жилах"* [8, с. 249]; більше того, *вершник* асоціюється із *орлом* (зауважимо, в народнопісенній творчості системно представлено образи *козака-орла, козака-сокола*): *"Це сиділи на скелі орли, напустивши на себе всю поваженість завмерлих хвилин"* [8, с. 165]; *"Вони літають, як птахи, кружляючи над рідними хатами, вище й вище, на синю скелю неба..."* [8, с. 165]. Таким чином, функціонування символу *вершник*, і загальніше – *чоловік* у мовотворчості Ю. Яновського визначено превалюванням все ж таки романтичного (а не реалістичного, що також актуалізовано в семантико-стилістичному потенціалі аналізованих мовосимволів) сприйняття світу автором.

Наголосимо, однак, на тому, що повніше в аналізованій тематичній групі художнього простору Ю. Яновського представлено символ *жінка*, тому перспективнішим щодо проблеми інтерпретації авторської особистості розглянути функціональні параметри лінгвостилістичної домінанти. Зокрема, мовний символ *жінка* асоціюється в авторській естетичній свідомості з оцінними маркерами *чудесна, невідома, романтична, красива, гарної вроди* (*"Я відчуваю насолоду, милуючись чудесною жінкою"* [8, с. 191]; *"Невідому дівчину з вулиці я зробив би романтичною"* [8, с. 23]; *"розпутна красива жінка"* [8, с. 38]).

Ідіостилістична семантика символу дозволяє, отже, інтерпретувати мовний символ *жінка*, який асоціюється із почуттям *гідності* в мовній свідомості Ю. Яновського: *"Жінку треба вміти понести на руках. Не боятися ніколи помилок, бо той, хто боїться, швидко старіє, і в нього холоде голова. Йому годі шукати повноти життя, йому досить тої молодості, що є попереду й є навкруги, – він не бачить"* [8, с. 34-35]; *"З нею мені захотілося погуляти по вулицях, міцно притиснувши до себе її лікоть. Вона трималася так, ніби їй шлейф несли пазі"* [8, с. 37]. Окрім того, *жінці* завжди потрібен імпульс: *"Завше кожній жінці потрібен імпульс. Щоб був такий мужчина, а коли нема його, тоді треба жити – як усі живуть зовнішньо. Просто"* [8, с. 73].

Звідси нове, авторське тлумачення мовного символу *жінка* – людина, яка прагне жити "повно": в гармонії із зовнішнім та

внутрішнім світами (вкотре аргументується ідея інтегрованого характеру доміантних мовосимволів художнього простору, де інтерпретація символу *жінка* узгоджується із аналізом вербалізованих мовних констант лінгвотематичної групи *зовнішній / внутрішній світ людини*).

Відповідно, семантика символу *жінка* виявляється насамперед у стилістичній оцінці *романтична красива особистість*, на що, до речі, вказує й екстралінгвальна мотивація формування естетичної свідомості митця, адже "...жодне дослідження в галузі сприйняття й побудови тексту не можна визнати задовільним, якщо в його основу не буде покладено ідею взаємодії лінгвістичних знань зі знаннями про світ..." [5, с. 41]. Так, у записних книжках Ю. Яновського знаходимо такі вагомні для нашого дослідження рядки: "Я дуже любив осипати жінок надзвичайною увагою і теплістю. Так садівник вирощує дерева" [11, с. 257]. Тому функціонування символу *жінка* в ідіостилі Ю. Яновського, що відображає авторську естетичну свідомість, є цілком вмотивованим і логічним.

Аналізований символ протиставляється й іншій, не менш хвилюючій, непередбачуваній стихії – *море* (який, безумовно, є одним із центральних, "вузлових" мовних символів ідіостилі Ю. Яновський). Паралельне вживання автором мовних одиниць, у яких символізовано почуття закоханості, відображає нову функцію вербалізованого символу *жінка*: "*Море – це розпунта красива жінка, яка хвилює більше за всіх цнотливих голубок. Ця жінка лише збуджує жагу, вашу шалену пристрасть*" [8, с. 38]; "*Море – на сторінках, а дівчина – десь поза написаним*" [8, с. 60].

Іншим, не менш переконливим свідченням семантичного паралелізму доміантних символів ідіостилі Ю. Яновського, є функціонування моделей *жінка-парус, жінка-стен*. Зокрема, для моряка, капітана корабля, для якого життя – морська просторинь, бриг ототожнюється з дружиною: "*Я – хазяїн. Бриг – моя. Це – мій жона*" [8, с. 70]; молода дівчина, що прагне кохання, асоціюється з *парусом* (на що вказують порівняльні конструкції): "*То Ганка притулилася до мене, як парус – тремтливий і випнутий. Я увійшов у парус, як увиходить горішній вітер, і ми вдвох понеслися в одкрите море*" [8, с. 63]; більше того, "*Кімната молодої, привабливої жінки завше нагадує каюту. Тільки в ілюмінатор може литися таке свіже повітря! Каяту застелено килимом, по стінах пурпуровий шовк, блакитний газ повис на люстрі, високе*

ліжко виглядає затишно – справжня койка. Вона може приспати натомлену людину" [8, с. 54].

У мовотворчості Ю. Яновського представлені й інші лінгвостилістичні моделі на позначення семантичних паралелей, зокрема, **жінка-степ**: *"Нових людей народять нам степові плідні жінки, ми можемо гинути спокійно"* [8, с. 206]. Посутнім для аналізу вербалізованої авторської свідомості й місця в ній мовного символу **жінка** є також знання / незнання законів **Великого Лугу** (апелюючи до моральних здобутків козаччини, автор системно вживає перифраз **Великий Луг** на позначення **степу**, що мислиться Ю. Яновським як сакральний простір): *"...вона не знає звичаїв його предків з Великого Лугу, котрих не могла засмутити жіноча печаль"* [8, с. 268]; *"Маршал замовк несподівано і зрадив звичай своїх предків з Великого Лугу: пожалів жінку"* [8, с. 274]. Тобто символи, що належать до тематичної групи **природна стихія**, є визначальними в контексті прочитання інших констант мовної свідомості Ю. Яновського, оскільки дозволяють інтерпретувати світоглядну парадигму автора.

Натомість наступні контексти увиразнюють семантичні процеси мейоризації емоційно-експресивної оцінки досліджуваного мовного символу як естетичної категорії: *"...ніяка красуня в світі не дасть вам стільки насолоди, бо вона є й залишиться першою жінкою, першою любов'ю"* [8, с. 38].

Загалом, для функціонування мовного символу **жінка** в ідіостилі Ю. Яновського системним є використання "гри слів" – терміна, що вперше з'явився у працях Л. Вітгенштейна ("мовна гра" [1]). Т. Грідіна, розвиваючи ідеї відомого філософа в аспекті лінгвопрагматики, у своїй роботі "Мовна гра: стереотипи й творчість" вказує на те, що "ефект мовної гри зумовлений включенням знака до нового асоціативного контексту, який забезпечує прогноз сприйняття мовних одиниць із розрахунком на певну (запрограмовану) реакцію адресата" [2, с. 84.].

Що стосується ідіостилі Ю. Яновського, то автор свідомо моделює мовосимволи, що ґрунтуються передусім на метафоричних, метонімічних перенесеннях. Зокрема, надзвичайно важливим для Ю. Яновського є увиразнення мовосимвольного ряду **очі, руки, волосся**. Таким чином, виникають метонімічні означення стосовно контекстного окреслення аналізованого мовного символу в ідіостилі Ю. Яновського: *"Вона звикла до рук, що простягалися її обняти. Замцане тіло відпочиває зараз і відновлює кінчики чулих*

нервів" [8, с. 49]; *"Вона тримала капелюх у руках, і її золоте волосся куйовдив вітер. Одежі на ній наче зовсім не було – так вітер дмухав на легку тканину"* [8, с. 49]; *"Я зазирає у безконечно лагідні очі Тайах"* [8, с. 53].

Не можна оминути семантики функціонування мовного символу **жінки**, що набуває показових тропеїстичних нашарувань на позначення найвищого призначення – продовжувачки роду людського (суміжність із символом **чоловік**). Зокрема, в ідіостилі Ю. Яновського досить системно й частотно представлено авторську семантику наступних контекстних одиниць: *"Після цього ми побачили, як **родить жінка**. Її ноги, посинілі від болю, тремтять і тремтять повний життєвий. Ось що в нас є ще незмінного з перших років людського розвитку – його ніколи не перейде й не полегшить. Повсякчасне нагадування тих колосальних просторів, що їх перейшло людство"* [8, с. 10]; *"**Жінка починає родити. О найсвятіша радосте народження дитини! О глибока повага до мук матері! О радість життя!**"* [8, с. 10]. Окрім того, **жінки** *"всі хотіли повиходити заміж і колисати дітей, щоб дитячі руки хватили нас за груди, вимагаючи молока"* [8, с. 101]. Проте поряд із захопленістю призначенням жінки стати матір'ю, в авторській свідомості представлено і парадигму *страдницька доля української жінки: "Остюк пригадав своє жіноцтво – його доля була – терпіння. З народження до смерті працювати в полі і вдома, молитися й плакати, класти життям за дітей, ледве розцвівши – бути вже безіменною річчю – таку жінку мав маршалів народ"* [8, с. 270]; *"...хай живе одвічна страдниця Матір!"* [8, с. 274], вмотивовану насамперед осмисленням Ю. Яновським історичних подій.

Принагідно до філософсько-суспільних парадигм першої половини ХХ ст., коли надзвичайно гостро вирішуються питання про призначення жінки в соціумі (йдеться про заперечення на той час константних трьох "к" – мотив, який започатковано в художній творчості Лесі Українки, О.Кобилянської та ін.), у мовній свідомості Ю. Яновського з'являється образ **авантюристки**: *"Я така жадібна до всього, – говорила остання, – я, мабуть, вродилася авантюрицею"* [8, с. 48]; *"Вона, – казали її подруги, – змінила характер в Місті. Кількарічне кидання від одного чоловіка до іншого, жадібні дотики до всього забороненого – десь ніби загубилося, і не впізнати колишньої Тайах"* [8, с. 48] – жінка, яка сама обирає стиль життя, самостійно визначає "правила гри".

Виразним у художніх текстах Ю. Яновського є функціонування перифразу *лібхен*, що інтерпретується в лінгвоестетичній системі *кохати й бути коханою*. Однак варто зацентувати дослідницьку увагу на тому, що в ієрархічній моделі художньої свідомості Ю. Яновського семантико-стилістичної домінанти мовний символ *жінка* набуває передусім в образі творчої особистості – *жінки-танцівниці* (цілком новий образ в контексті літературного процесу початку ХХ ст. [3]). Так, у ранньому романі "Майстер корабля" посутню роль відіграє образ *Тайах*, для якої танець – найвища духовна сутність, у творчості вона здатна пізнати життя: "*Одіж на ній лише підкреслює довершеність жіночих форм, її обличчя блідне навіть крізь пудру. Вища статева насолода танка сходить на неї. Вона – в нестямі*" [8, с. 19]); "*Вона не любила танцювати і танцювала холодно, коли не було в театрі знайомих. Їй здавалося тоді, що вся публіка чужа, як купа каміння, розкиданого по залі. Треба було їй когось, хто репрезентував би глядачів. Зате нам вона танцювала так, що ми захлиналися з гордості. Тоді викликала її захоплена зала безліч разів, і вона підходила до рампи, усміхаючися нам і кладучи руку на серце*" [8, с. 50].

Таким чином, проаналізований мовний матеріал дає змогу пояснити функціонально-стилістичне навантаження мовних символів Ю. Яновського, об'єднаних за *гендерною диференціацією*, вказати на їхню домінантну роль у дослідженні ідіостилію митця, адже саме лінгвостилістичний аналіз мовосимвольного простору ідіостилію Ю. Яновського актуалізує настанову М. Рильського, висловлену ще в 60-х роках минулого століття: "Слід переглянути весь творчий доробок Яновського... Переглянути і "Майстер корабля", що був свого часу таким же виявом творчих шукань і дерзань, як приміром, "Города и годы" К. Федіна, і "Чотири шаблі" [6, с. 199].

Семантико-стилістична наповненість домінантних мовосимволів *чоловік, жінка* дають змогу інтерпретувати мовну особистість Ю. Яновського як мрійливого романтика, якого захоплює краса жінки, її гордість, який шанує мужність чоловіка. Функціонально-стилістична парадигма аналізованих мовних одиниць дозволяє означити авторське сприйняття світу крізь призму констант *любов до людини, щирість, повага* та ін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Витгенштейн Л.* Философские исследования / Л. Витгенштейн // Новое в зарубежной лингвистике. – М. : Прогресс, 1985. – Вып.16 : Лингвистическая прагматика. – С. 79-128.
2. *Гридина Т.А.* Языковая игра : стереотипы и творчество / Гридина Т.А. – Екатеринбург, 1996. – 214 с.
3. *Мищенко О.І.* Жінка в українській літературі 20-30-х рр. ХХ ст. : [монографія] / Олена Міщенко [за ред. ак. АН ВШ України Дубини М.І.]. – К., 1994. – 122 с.
4. *Моклиця А.В.* Мовні доміанти художніх стилів польського модернізму : автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.03; Ін-т укр. мови НАН України. – К., 2006. – 19 с. / Андрій Володимирович Моклиця. – К., 2006. – 19 с.
5. *Петров В.В.* Язык и логическая теория: в поисках новой парадигмы / В.В. Петров // Вопросы языкознания. – 1988. – № 2. – С. 39-48.
6. *Рильський М.Т.* Вечірні розмови : нариси, статті / Рильський М.Т. ; [вступ. ст. С.І. Іванова]. – К. : Держлітвидав УРСР, 1964. – 272 с.
7. *Яновський Ю.І.* Твори : В 5-ти т. / Ю.І. Яновський ; [редкол. І.О. Дзевєрін (голова) та ін.]. – Т. 1. Оповідання. / Упоряд. М. Острик ; Передм. О. Гончара. – К. : Дніпро, 1982. – 533 с.
8. *Яновський Ю.І.* Твори : В 5-ти т. / Ю.І. Яновський ; [редкол. І.О. Дзевєрін (голова) та ін.]. – Т. 2. Романи. / Упоряд. К.П. Волинський, М. Острик ; Післям. М. Пархоменка. – К. : Дніпро, 1983. – 424 с.
9. *Яновський Ю.І.* Твори : В 5-ти т. / Ю.І. Яновський ; [редкол. І.О. Дзевєрін (голова) та ін.]. – Т. 3. Роман "Мир". П'єси. / Упоряд. К.П. Волинський, М. Острик. – К. : Дніпро, 1983. – 582 с.
10. *Яновський Ю.І.* Твори : В 5-ти т. / Ю.І. Яновський ; [редкол. І.О. Дзевєрін (голова) та ін.]. – Т. 4. Сценарії. / Упоряд. К.П. Волинський. – К. : Дніпро, 1983. – 358 с.
11. *Яновський Ю.І.* Твори : В 5-ти т. / Ю.І. Яновський ; [редкол. І.О. Дзевєрін (голова) та ін.]. – Т. 5. Вірші. Публіцистика. Роздуми про літературу. Листи. / Упоряд., приміт. К.П. Волинський. – К. : Дніпро, 1983. – 382 с.

Стаття надійшла до редакції 20.04.13

Домиловская Л.В., к.філол.н.,
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка

ЯЗЫКОВЫЕ СИМВОЛЫ ИДИОСТИЛЯ Ю. ЯНОВСКОГО С СЕМАНТИКОЙ "ГЕНДЕРНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА"

В статье рассматривается проблема понимания авторского художественного сознания в контексте анализа языковых доминант идиостиля писателя. В частности, исследованы языковые символы

идиостиля Ю. Яновського с семантикой "гендерная характеристика" в аспекте интерпретации авторского текста.

Ключевые слова: идиостиль, языковая личность, языковая доминанта, языковой символ.

Domylivska L.V., PhD.,

Institute of philology, Taras Shevchenko National University of Kyiv

Y. YANOVSKYY' INDIVIDUAL LANGUAGE SYMBOLIC AREA WITH GENDER SEMANTICS

This article deals with theoretical problems of understanding art author's consciousness through the analysis of individual language dominants. This research work represents Y. Yanovsky' individual symbolic area (as example, we analyze symbols with gender semantics). This approach helps us to search interpretative functions of author's text.

Key words: individual style, language personality, language dominant, language symbol.

УДК 811.112.2'27"18"

Дорошенко О., студ.,

Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка

ЛЕКСИКА НА ПОЗНАЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПОМЕШКАННЯ НІМЕЦЬКОГО БЮРГЕРА (*DER DEUTSCHE BÜRGER*) У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.

У статті встановлено лексику, що вживається для опису помешкання німецького бюргера у першій половині ХІХ-го ст., зазначено зв'язок між ментальними рисами його характеру та предметними реаліями його повсякденного життя.

Ключові слова: лексика, опис помешкання бюргера, лінгвокультурний типаж.

Актуальність роботи зумовлена загальною тенденцією сучасних лінгвістичних досліджень до вивчення антропоцентрично орієнтованої лексики, зокрема тієї, яка вживається для опису помешкання німецького бюргера як лінгвокультурного типажу.